

NAŠA SLOVA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom r

Napodpisani se dopisi ne tiskaju. Priponama se pisma tiskaju po 5 včr. svaki redak. Oglasi od 5 redaka stoje 60 m., na svaki redak više 5 m.; ili se daju opetovanja na pogodbe sa upravom. Novci se liježu poštarskom naputnicom (za-espno postale) na administraciju „naše Slova“. Ime, preime i naj-bitiju politu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, naka to javi odpravnitvu u otvoren pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napíše: „Reklamacija“.

Tri pisma biskupa J. J. Strossmayera

Poznatu dobrotvor hrvatskoga naroda preuzvišeni biskup J. J. Strossmayer pokazao je opet prošloga čedna u tri krasna pisma kako je uzvišen i plemenit kao svećenik i rodoljub. Prvo i za nas najvažnije pismo upravio je „Družbi sv. Cirila i Metod za Istru“; drugo pismo šalje pjevačkomu društvu „Kolo“ u Zagrebu, a treće slovenskomu društvu „Radogoj“ za podporu sveučilištnih djaka.

Prvom pismu dalo je povod osnutje naše prepotrebne i prevažne „Družbe“, kojoj veliki biskup svotom od 1000 for. u pomoć pritiče.

Glasovito pjevačko društvo „Kolo“ u Zagrebu zamolilo je svoga pokrovitelja prevzv. g. biskupa, da mu pripomogne odkupiti muzikalnu ostavštinu neumrloga hrvatskoga skladatelja V. Lisinskoga, koju čuva kod sebe kao najveću svetinju prijatelj pok. skladatelja g. Ognjan Striga, al koji ju odstupa „Kolu“ za nisku cieniu od for. 400. Preuzvu g. biskup odgovorio je na tu molbu pismom, što je donasamo pod br. II.

Trećim pismom odgovara prevzv. biskup na molbu pozgnatoga slovenskoga rodoljuba g. I. Hribara, kojom ga je zamolio, da bi pružio pomoć slovenskomu društvu „Radogoj“ za podporu siromašnih sveučilištnih djaka. Evo tih krasnih pisama.

I.
Družbi sv. Cirila i Metod za Istru: Slavno društvo! Čast mi je u druženje vaše srhce poslati hiljadu forinti. Slavno vaše društvo iz sve duše i iz svega srhca odobravam. Ono je u dobri čas došlo, da odbije ubitačne upravo namjere neprijateljkih društava, koja velikim novcem

djeluju i o tome rado, da se naš dobri narod u Istri svomu vlastitomu narodnomu biću isnevjeri i u ono pretvori, na što ga ni Bog ni narav opredjelila nije. Dužnost je naša Bogom samim i svetom vjerom našom posvećena, da u Istri i svuda, gdje je to nužno, narod naš branimo, dižemo i u čistom svom narodnom biću sa vada sačuvamo i udržiimo. Sa čistim narodnim bićem, koje je od Boga, čuva se i udrži se i dar svete vjere i onih kršćanskih dobrot i izvrsnosti, u kojih sreća i osobna i obiteljska i javna lošt. — Opetujem: ja vaše slavno društvo iz svih svojih sila odobravam i svakom bratu i domorodcu vruće preporučujem.

Bog nas i vas narod naš blagoslovio i svakim darom svoje svete milosti obilno obasuo!

U D j a k o v u, 22. kolovoza 1893.

Josip Juraj Strossmayer, s. r. biskup.

II.

Hrvatskomu pjevačkomu društvu „Kolo“: Slavnomu društvu „Kolo“ Pravo ima slavno društvo, što si nabavlja umjetno blago pokojnoga umjetnika Lisinskoga, koji je tiem blagom čuren i slavan postao tako, da svatko njegovu proranu smrt oplakuje. Još je i to u istom poslu častno i hvale vrijedno, što se tiem ponjeto barem pomaže vrijednomu i svake časti dostojnomu starini Al. Ognjanu Strigi.

Ja u označenu svrhu šaljem četiri stotine forinti. Bog blagoslovio častno društvo „Kolo“. Pjasma je umotvor, kojim se srce i plomenita dat služi, da više misli i divna čuvstva izriče i u dušu čovječju presadjuje. Sveta se vjera s njom služi na božansvene i neumrle svrhe svoje; a domorodstvo se s njom služi, da ljudo ovoj kori zemaljskoj i nižim interesom otme; da ih tješi, veseli i hrabri i da ih na put idejala božjih, pravu svobodu, pravi napredak, pravu i čistu i na svaku štrvu za dom i rod svoj pripravnu ljubav budi i upućuje. — U tom obziru lipe su zaslugi slavnoga društva „Kola“. A „Kolo“ će i očeulo uvijek istim putem krođiti i narod nam na vjeru i istinu, na pravu slobodu i napredak buditi i kriepiti. — U to ime Bog blagoslovi!

Preporučujem se slavnomu dru „Kolo“ na prijateljsaku uspomenu, na tsku ljubav i na molitvu.

U D j a k o v u, 22. kolovoza 1893

Josip Juraj Strossmayer, biskup.

III.

Slovenskomu djaškomu društvu „dогоју“ u Ljubljani: Slavno društvo podporu siromašnih djaka! Vaše slo društvo iz svega srhca odobravam i goslivam. U društveno vaše svrhe se vam za sada šest stotina forinti.

Podupirati u siromašnom i zapuštom ali neizmorno dobrom i darovitom naš našem djašak, djelo je vrlo slavno i P ugodno, osobito, ako se na to pazi, mladež naša sa znanjem i prosvjetom drži u srhcu i u svietu svojoj neoskvrdar svete vjere, koja je vjeđiti lavor koga svjetla, svake prave slobode, sv prave snage i ustrajno pobjeda i sv Sve nek narod ima, što samo ovaj r zatvara, a vjere svete neka nelma, i bljen je, i smrti i propasti povećon ništa pako narod nek nelma, a ako znao u srhcu i u duši svojoj usokaljja neoslabljen sačuvati dar svete vjere, makar ga protivnici mrtvini i zakopa proglasili, dođi će za ciele dan, kada uskrsnuti i na novi slavni život se po titi. Ima žalibože opakih i zlobnih lj koji bi u ime neznam koje prosvjet: slobode, da mogu sa svetom vjerom i moga Iaua, koji je put, život i istina srhaca i aviesti naroda prognali; ali hv Bogu, narod nam je dobar, Boga sv i svetoj vjeri svojoj nepomično vieran, kako ja od više već godina nješto vrom: u sredini krasnoga i pobažnoga naš naroda slovenskoga proboravljam, tr vidim sa neizricivom nasladom duše svi da je ta grana dobroga naroda naš: posve zdrava, snažna, čila i sa svom stinom duše svoje Bogu svomu i Sp: telju svomu privržena. — Isto to i moram i o čestitom svećenstvu slovensk i o inteligenciji, koja narod k boljoj i dučnosti i k boljoj sređi vodi. Za to upra odobravam i blagoslivam to novo društ „Radogoj“, koje će biti mladeži slovensk novi zalog, da si poleg svote vjere i

PODLISTAK.

Moj put u Rim.

(Nastavak).

IV.

Za svakoga kršćanina, a osobito za svakoga hodočastnika, prva misao, kada dođe u Rim, mora da je Vatikan, ili da mu je redem, ne toliko Vatikan, koliko onaj stari, koji je u Vatikanu nastanjn: Kristov namjestnik. I najobitnija rečenica druguje se onim, koji idu u Rim, a koje ne vide, što bi bio danas Rim bez pap? Naprosto bi prestao biti Rimom. Ali nakon što mi ovršimo zavjet, kon što izkazamo sinovju čast, ljubav vjernošću Otou svoga kršćanstva, kud mo krenuti? Od množije spomenika, ih u Rimu ima, koji će na prvi pri: pusti: A našto uprav od nje? — Da čuam, nekako sam sblja u neprilici, što da na to odgovorim — ali ero, što ću reći: — Započeti promatranje rimskih spomenika, a osobito rimskih orkava od koje druge bazilike, a ne od sv. Petra, bilo bi uprav smjeshno.

Neima valjda čovjeka, koji je ikoliko knjige savrio, a da nije stokrat čitao i što govori o sv. Petru. To je najveći,

najznamenitiji i najkrasniji kršćanski monument. Kad dođeš na trg Rusticouci, koji je izpred trga sv. Petra, pak se pred tobom stvori sav onaj ogromni trg svetog Petra sa onim kolosalnim stupovljem, koje ga okružuje; kad smotriš onaj veličanstveni obelisk po sriedi, sa onimi velikimi i prekrasnim vodometi po strani, koji sve to oživljuju, pa kad pridigneš oči i ugledaš ono svjetlo čudovište, baziliku sv. Petra — nestane ti daha. Tek otvoriš usta, ali ne smeješ ni riedi, ni uzdah, da bilo kako odaš svoje udivljenje. Zar ovoliko može čovjek? To pitanje nametne ti se samo od sebe, što prvi put ugledaš to kolosalno remek-djelo. Čim ga više promatraš, tim mu se više diviš. To dakako nije djelo niti jednoga čovjeka, niti jednoga dneva.

Na mjestu, gdje se diže ta ogromna bazilika, dao je Nerun, to okrunjeno svjere, ubiti množivo kršćana, kako i Tacit, a njihova tjelezen bijahu ondje pohranjena. Oko god. 326 cesar Kostantin, na molbu pape sv. Silvestra, rasida na tom mjestu lipeu baziliku, koja je ustrajala tamo do XV. vieka. Kako svomu, što učini čovječja ruka, dođe kraj, tako i bazilika Konstantinova, sa koliko bilo pomnje oko nje, počela se rušiti. Papa Nikola V. oko god. 1450. pozva arhitekta Bernarda Rosselini-a i Lava Krstitelja Alberta, da povedaju i ponove ruševnu baziliku. On dakako tek započe djelo. Za njim nastavi Pavao II. Julij II., koji ponovno pozva najglasovitije suvremene graditelje, da mu izrade narote. Odabra narot Bramante Lazzari-a. Kasnije nastavi veleučni Lav X. i mnogi drugi, dok se napokon papa Pavao III. ne na-

mjeri na florentinskoga genija Mikelangji-Buonarottia, koji nadoknuivom smjelost postavi na ona ogromna četiri stupa nveću kupolu, što je na sviotu ima. X Bože! Mi se ne možemo dođuti i nag dati toga djela, a da nam ne počno i jača u žilah strujiti — a što je tek u ralo prođi po žilah i možđjanih onoga ve kana onaj čas, kad je to djelo zamislilo. Koja li grozna energija morala je potre onaj veliki genijalni duh, kad se je na dao! — Za velike stvari hoće se velik ljudi.

Kad smo se trga promotrili sve to, otvorili si obćenitu sliku, primaknimo bliže, Us široke i ogromne stepenice u primio se, da se nagledamo krasnoga pr delja crkve, koje je visoko 45 m. i 1 om. (što ti se ozdola gledajuć čini nem guše, a ipak je tako). Vještaci, akopro tvrde, da to prodelje ima u graditeljsko pogledu po koju manu, ipak privuavaj da je veličanstveno. Osobito daje kras utisak, ako promatraš u ojelini, prodel sa dvieama manjima kupolama i veliko slikom Mikelangjelovom po sriedi, te sve akupa ima krasni piramidalni obli. Na petera vrata možeš nridi u veliki portil visok 18 m. 60 cm., širok 12 m. 84 cm a dug 70 m. 40 cm. bez pobočnih vest bula, u kojima su kipovi Kostantina Karla Velikoga — jer ako urađunamo vstibilute, tada od lipa Kostantina d Karla Velikoga ima 138 m. 60 cm. I T je svakako nešto više, nego naše lože (strah) pred orkvami. Taj ogromni porti kao da je naviat ondje, da privikneš vlikim stvarim, da te ne porazi veličin

radikalaca. Francuska vlada požurala je doduše sve potrebite korake, da budu krivci primjereno kažnjeni, ali to nezadovoljiva rešena vikaže, koji bi htjeli uništiti čitavu Francusku — lakako praznimi riječmi.

Španjolska. U toj kraljevini nemogu se nikako ustaliti stalni i zdravi politički odnošaji. Razine stranke rju neprestance jedna proti drugoj, a sve skupa na štetu zemlje, kojoj bi se htjelo čvrsta i umna vladara. I ovih dana došlo je u raznih gradovih od krvavih sukoba radi poznatog španjolskog prvaka i ministra Sagaste, koga nezadovoljnici netrpe. Vojska uzpostavila je doduše red, ali nezna se za koliko vremena.

Franina i Jurina

- Fr. Ča su ono kantali neki dan „logašit va Lovrano?”
 Jur. Nekako da „va patrie od maruni, jesu do bri makaruni, ako dođu à la maka“.
 Fr. Ki ju je pak zvonit tako lepu?
 Jur. Doju, „da on „valdo bandiera,“ ale po dojadu: be ortoldo.
 Fr. Poboštrica mu j' spodobna.
 Fr. Ča da je va Pazine na nekoj „šiofašit“ meso kurilo?
 Jur. Pak, ter su imeli promeš.
 Fr. A va Sv. Petra na čistu sredu?
 Jur. Ter su već na ono pozabili.
 Fr. Ma niemo mi.

Različite vesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri pripisali su društvu novu tajniku, dru. Laginji: Gosp. dr. Mile Starović 3 for., sabranih u rodoljubnoj kući u Zagrebu. — Gosp. Fran Kikec u Vel. Ljubištu 1 for. — Gospodja Gašparina u Lovinu iz Lošinja, nastanjena u Puli, darovala je 3 for.

Nadalje podarila je družbi gospodja Brusić, boravač u Kraljevu, prigodom divljaškog napadaja Krdana na Borjano, 10 for. Živita!

U veselom društvu sabrao je veleđ. gosp. Andrija Pober u Podstenah 1 for. — Gosp. Ivo Perčić, slušatelj medicine iz Vukovskog sabrao je u Kraljevici u krdmi „Tete Lize“ u akademickom društvu 8 kruna, a gospodja L. I. darovala je 2 kruna. Živili sabirači i darovatelji!

Gospodin Rudolf Milović, medicinar, pristupio je medju utemeljitelje družba Cirila i Metoda sa prinosom od 100 for., te nam je iz laobla u tu svrhu priposlao znos od 25 for. kao prvi obrok tuga svojeg prinosa. Ugledali se i drugi imućnici u rodoljubivi primjer ovoga mladoga čestodjelnika! — U Klanjcu sabrao Zagrebčan improsario 1 for. 40 nvč. — Kod Sv. Barbaru sakupio g. Josip Gudok u dravinu 1 for. 20 nvč. — Gosp. Gudok kapelan poslao 1 for. 20 nvč. — G. Vilko Mosković sabrao medju nevoljicima Sokolova 3 for. 50 nvč. — „Hrvatska“.

Karlovačko „Srijoto“ javlja u uspjehu sabiranja prinosa za „Družbu“ u Karlovcu: Kao član utemeljitelj pristupio je družbi rodoljub, narodni zastupnik dr. Ivan Baršević sa svotom od 150 for. Kao redoviti članovi pristupili su sa svotom od 12 for. na godinu: g. dr. Stanko Kralac. — 10 for. na godinu: g. T. Horvatinić (poslanik od godine 1894). — Sa 6 for. na godinu: gg. E. Bauer, Slaviljub Dragič, Milica Turk, Zvonimir Turk. — Sa 3 for. na godinu: g. Stjepan Holjac. — Sa 2 for. na godinu: gg. Edmund Lukinčić, Josip Pfeffer, Stjepan Seljan. — Sa 1 for. na godinu: gg. Nikola Baršić, Kamilo Bonić, Mijo Blašković, Dragutin Drašković, Ivan Dvornig, Filip Frilich, Dragutin Hauptfeld,

Emilija Holman, Bartol Jurandić, o. Auro-ljje Knafelj, Ivana Kraus, Vilma pl. Lu-kács, Justina Magdić, Antonija Majoreno, Gjuro Marolt, I. Miler, N. N., Josip Opalić, Antun Rozga, Gjuro Petrak, Lisander Reich, Antun Rozga, Janko Seljan, Marija Seljan, Somoši Gašpar Strabišćak, A. Stral-kovskij, Vjekoslav Šestak, Ljuba Špa-har, Mile Tomljanović, Vilim Tot, Dragutin Trampulj, Bara Tršak, Nikola Veselić — Dobrovoljni prinosi: Dragutin Seljan 1 for., Milan Zubičić 1 for.

Odlični dubrovački Hrvat vitez Vlaho Bogdan, tajnik N. V. nadvojvode toškanskoga, upisao se je kao član utemeljitelj, sa prinosom od 100 for., družbi sv. Cirila i Metoda za Istru, jer nam je poslao i prvi obrok, koji smo jur predali posleroniku u društvu čestnomu R. Katalinčić-Jerotovu u Zadrva. Predali smo mu takodjer 50 kr., koje smo danas primili od očenjelog našeg prijatelja i subornika sastupnika Mato Šarića iz Opuzena, a toj svoti doprinelo gospoda: Oman Nikola, veleposjednik 10 kr., Damić pop Joso župnik 10 kr., Staničić pop Miha župnik 6 kr., Jakitić Stjepan, posjednik 2, Grošni Ante Spirin, posjednik 2, Zročić Andrija, posjednik 2, Ajduk Anto, posjednik 2, Matulić Erme, obćinski tajnik 2, Marušić Nikola, učitelj 1, Zročić Stanko mesar 1, Vladimir Stanko, posjednik 1, Bariša Nikolić, posjednik 1 i Šarić Mato, posjednik 10 kr. Ukupno 50 kruna. Živili darovatelji!

„Nar. List“.
 Kroz veleđ. gosp. Jurja Puška, župnika u Travniku, primila je uprava „Obzora“ 12 kruna, što ih šalje društvu, sakupljeno na Rokovo u Travniku, darovaše: Fra. Jakov Matković 4 kr., Frn. Ante Kolarović 2 kr., Dominik pl. Fr. 2 kr., J. Pušek sa sebo i ukućano 4 kr. — Veleđ. g. Ed. Medeotti, župnik u Trojstvu priposlao nam je 11 for., sakupljenih u domu veleđ. g. župnika i podarjelnikona Milka. — Nadalje primili smo od veleđ. g. M. Ilijasovića, župnika u Rajčju 5 for. 30 nvč., sabranih u domu pred. g. kanonika i župnika I. Kolarica u Novogradiški na dan sv. Stjepana kralja pri zdravici hrvatskoj domovini, a darovaše: I. Kolarić 2 kr., dr. Posilović 2 kr., župnik Kraljević 2 kr., župnik Agjić 2 kr., kapelan Milišević 1 kr., župnik Ilijašević 1 kr., N. N. 30 nvč. — G. Milan Zvijezdić — Stari priposlao nam je 1 for. u ime članarine. Živili darovatelji! — G. Josip Huzek u Zagrebu poslao je 10 for. kao godišnji prinos po 1 for. od sljedećeg gospoda: Antun Staro, Ljudevit Hagenauer, Ivan Gašparinčić, Josip Vitasok, Andrija Segedi, Milan Maljenc, Ivan Gabrić, Josip Hurek, Vjekoslav Safranek i Petar Grahovec. — Veleđ. g. Anto Barač, dubrovački u Punitovima sabrao je 2 for. kod onđejnjeg župnika, veleđ. g. Tomislava Benka, i to u veselom društvu četvorice svedečnika. — Gđa. Darinka pl. Leder iz Stubice poslala je 1 for. 50 nv., sabranih u veselom društvu po gđjicah Darinki pl. Leder Anki Muzeviđevoj. — Veleđ. g. Medeotti, župnik u Trojstvu, sabrao je u Sanatorijumu u Ilici (Istra) od brade Poljaka, Čeha i Slovenaca 8 for. 80 nvč. Darovaše sljedeći: Ivan Ivanović Narol, župnik 2 for., Petar Voga, župnik 1 kr., Ladislav Seidl, kaplan u Bykani u Čechach 1 kr., František Zlábek, deficient u Čech 1 kr., Jan Partioch, profesor 1 kr., Ka. Piar Sanjoza z Jaroslavia Dominikan 30 nvč., Ka. Franciszek La Csoip 1 kr., Fr. Motra, kaplan z Vrabu 1 for., K. Konrad, profesor z Tábora 1 for., N. Medeotti, župnik u Trojstvu 2 for. Živili vlastiti darovatelji!

Gospodin Julio Nemes iz Novigrada-Netretića sakupio na koroni svećenstva kotara karlovačkoga, sastavioj se na Proliku, 8 for. 80 nv.

Ovlašteni smo izjaviti, da se utemeljiteljni prinosi polag društvu pravila može izplatiti u roku od godine dana od prijave. Dakle prosto je svakomu u teku godine dana, otkad je pristupio kao utemeljitelj, izplatiti sveji prinos makar u dvadeset obroka većih i manjih.

Slovenski dobrotvor u Trstu. U izvazrednu poštivnost slovenskoga dobrotvora gosp. Josipa Gorjupa a ugledao se odlični slovenski rodoljub g. Ivan Kallister, veleposjednik u Trstu, te je darovao djakomun podpornomu društvu „Radogoj“ 6000 kruna. Blago narodu slovenskomu, koji ima takovih mužova, i slava uzornomu rodoljubu, koji je opet sjajno dokazao, kako mu je na eru budućnost bratačkoga naroda slovenskoga! Živili!

Zastupnik prof. Vjekoslav Špinčić putovao je prošloga čina na obćinah studbenoga kotara Podgrad, te bijaše svuda svećano dočekan i najprijetnije pogošćen. Bratovćelni hrvatskih ljudi u Istri* podario je naš zemljak veleđ. O. Fran-

Dubrović u Padovi 4 kruno. Živio naš di-rodoljub u tudjini!

Iz Dubašnica pišu nam 18. t. mj. Izv-lite gosp. uredništve izvjesti još ovo par re-daka o poznatom izgredu izletnika i podlo- naših nekotih osoba. Mučalo se, trpilo al dogorjelo do nokata, pa nije više mu- gude. Kako je već obekato, Dubašnica saspeo pak Malinka, poznata je radi nje- sine naravne krasote, pak nije nikad ni- žudo, ako je već od jednomu o to inač- skromno mještance oko zapelo. Gostov- najma izletnika iz Rieke inadomo čestov- ato nam bijaše vrlo drago, bilo što se na- jasno sprovesti koji ugodni čas, bilo op- radi materijalne koristi istog mjesta. Na- je obveselilo kad čuimo, da će nas čest- posjedovati, te nam je i danas žao, što ne- imademo više onakvih gostova. Prigodno- dvijeh prvih izleta nije se moglo ni u ča- pokuditi gospodu izletniku, dapače morali- se ih je pohvaliti radi njihovog uzoran- ponašanja; ali treći islet to je nešto in- motnog, jer on oduje silku krajnje bez- braznosti, a pokazuje, da ne imaju ni- pojma o uljudnosti; da im manjkaju pri- početki odgoja, u kratko, jer no ina- rieći, koja bi im dolikovala: gore, gost- ponašali su se od najgoreg gore, gostov- lara. — Odmah na početku vidjelo se- neko zadirkivanje, a čim se vrijeme pr- bližalo odlasku, postepeno rasao i njije- kukavičluk. Napokon osam već bilo pred- a na dovet je odlazit, ead se do divi ku- turi. Na jednoj strani pjevaju se bog- mrske pjesme, a glasba pratila pjevanje- na drugoj strani loči obćinski strava- poljar i opuminge i zabranjuju našim p- odlasku „živio-klke“; u erodini vidje- gospodina načelnika Jušta, gdje miči, tje- i gladi izletnika i zabranjuju puku ru- mira (ova valja) klicati: „živio“. Osmo- po prešlo, sviet ide da vidi napokon, ka- do su i ta komedija svršiti. Svi su već iz- oili na parobrodu, mul pun avjeta; a mu- ori se, kako znate, našmo: „a mu- robroda, čuje pa se čudite, kako odgo- rajalo: „Viva Italia“, „Viva Istri- italiana“, „Porohi provi“, „A- baasso la religion“, „Viva U- gheria, abbaaso Croazia“. Da iz- prieto trajahu, ogoradenost velika sa stran- puka; njeokoji još imadu obraza, da iz- robroda navale na sviet; načelnik sve- tomu prisutan, ai štiti i klanja se. Napo- aviet se razilazi, parobrod se udalji i z- stane ga s vidika. Eina gospoda i vi- spodine načelnika sa vašom „Gvardije- Comunale“ daleko ste zabrazdili. A- riećki gomilari, ako mislite i uspriedit- vriedjati narodno i religiozno čuvstvo o- čisto hrvatskog puka, daleko vam ke- od nas. Vi pako, g. načelniku, zapamte- da ste bili dužni braniti pred onim p- staci narodne i vjer-ke svetinje puka, ko- ste barem privremeno na čelu.

Iz Umilja pišu nam 20. t. mj. Sva- gelino po ovdješnjem običaju napravili- udraščiji mladici takozvanu „stomorinu- koju bi izvjesili na trgu, okidenu svit- niziti rubot, vrpčami i zastavicami, a mod- ovimi razno voće, kano groždje, smok- kruške i jabuke. Stomorinu izvjesili su- jutro na dan Velike Gospe, te bi ost- vised do sumraka drugoga dana. Prod- u- čanim zapadom drugoga dana spravila- se stomorina, a jedan izmedju mladica- morinara, kako ih ovdje zovu, nošio bi z- stavu, sa istim sviračjuće sopile, a za one- „nevjestica“ (mužkarac obuden po čest- praćena ostalim mladci stomorinari, bi- bi pjevajući i sviraajući u sopile isti ob- grada. Istu večer imali bi po običaju skup- večeru sa krasnim spolom, pri kojoj bi- okitajili, a poslije iste polji bi plesali, bi ostali plesući do kasno doba. Bila je- ovo godine stomorina, ali ne od onih- kojih se je oćekivalo. Njeokoji upisuju- u grieh mladimcu, drugi gosp. ladolub- Bilo kako mu drago, ipak nije nepo- mladji naraštaj stare običaje zapušta.

Imali smo 15. i 16. t. mj. u naš- štancioi, kako je objavljeno bilo u „Št.“ sa dotičnim programom, dvie pred- koje je priredila naša omladina na ku- družtva i „Sv. Cirila i Metoda“, „Brat- šćine“ u se korist same „Čitavnice“. obijah predstava bile su čitavnice pro- rijeje dubkota pune. Čestitamo našim ml- dilantom, koji odigraše svoje uob- podpuno zadovoljstvo prisutnoga obćin- Među svimi odlikovao se gospodin N- koji je ujedno i ravno sa obadvinja pri- stavama. Čuo sam, da se jo za druž- „sv. Cirila i Metoda“ odposlala svota 5 for. istu toliko sa „Bratovćinu“ a o- za potreba naše čitavnice, koje žalio- na slabih nogah stoji. Ovim se putem- ardaštju zahvaljujemo gospodi daro- teljcu, koji prigodom predstava odpo- svotice u dobro svrhe.

Naš sastupstvo imenovalo je u č- šinskoj sjednici prošloga mjeseca obćin-

rodarom Etmu Perotića-Jurinađa, umirovljena lučkoga činovnika. On je stupio u službu 1. t. m. sa mjesecom plaćom od 12 for. Drugo, što je novo zastupstvo dalo napraviti svihtiljke (ferale), koje će smjeliti po glavnih rliob. Do sada vidimo samo jednu pribitu na ugu jedno kućno, a kada će doći ostale, to ćemo vidjeti i Kotrišta je bilo, po našem sudu, da se je novo naše zastupstvo više sauzelo za vodu, nego li za redara i svihtiljke.

Mislili, da se je go dopinik u broju 32. „Naše Sloge“ u dopisu iz Omislija dne 6. t. m. preostro izrazio, kućde nekoje osobe, koje po njegovom mišljenju mnogo štete obćini naniše. Toga jošte nismo znali, a toga molimo gosp. dopinika, da stvar točno popiše, da se i mi obćinari budemo znali a buduće ravniati, jer mi ne vjerujemo samo njegovim riječima, već želimo sasmati glavne činjenice, te da možemo na temelju istih dalje korake učiniti.

(Kako vidite ispuštili smo kojesta, jer su postali nekoi na Vašem otoku u zadnje doba vrlo nepouzdani, a drugi veoma tankočudni ili nerovni. Op. uređ.)

U Lovrana pišu nam dne 24. agnata. U petak dne 28. julija mislijo je pučanstvo ne uvijek najmirnijega grada Lovrana, da su mu pred vrati Turci. Bilo je, da za gluhiti od silne pobjunje pušaka, to od divlje kriko i urlikanja. Svjet se kradio od tada i treptio od straha, nu dokora se sve umiri i od srdca namije, tim se sazualo, da avta ta buka nije imala drugo svrha, no da naviesti svietu, da se je zbila velevašan dogodjaj, dogodjaj, koji je imao de potrese čitavim gradom Lovranom. Čujte, pa se divite. Toga dana u jutro stiglo je poštom imenovanjo Battostina za pošte meštra u našem bielom gradu Lovranu. Truli onaj puljki „Somaro“ piše, da je pučanstvo s oduševljenjem primilo tu viest. Mi, da istinu kažemo, ne opazismo nikakvog entuzijazma, do samo na nekoih propalih ili plašenih osobah, koje bi pravi Lovranoci morali prezirati. Po ovo par redaka neka štitalj sudi, jeli bilo zbijala uzroka, da se itko, u kojemu tinja iakra ponosa, veselilo tomu imenovanju. Prijan Beniamin je sin čunovoga postolara Mikule, koji je služio našeg sv. Jurijska kao blagajnik sve dok te časti ne bijahu proti njegovoj volji i želji rješeni.

Brat novoga postolara jest poznati učitelj Kuzma, nekoi veliki Hrvat, koji bi bio utopio sve Talijane u žliod, da je samo mogao. Tada se je podpisao mjesto Kuzma Battostini „Srećko Kratić“, a poznat bijaše u čitavoj Liburniji kao strašten Talijanočder. Vidio, da mu ružo meštra Hrati ne ovatu, prokrio se u Oslu. A Battostini, koji kao takav želi ući u radeško Jngareze.

I naš Benjamini je u zasutu nasliedio svoga oca, što je svakako čestost, ali bi bilo častnije, da jo i nadalje ostao kod žila i častija, što mu najbolje pristaje. Bio je kasnije i muzikant, pak trgovac, ribar, a napokon mu se proljetlo i postarstvo.

Čitajtelju „Naše Sloge“ iz ovih strana je poznato, da je pokojni Lisiak mnogo godina u Lovranu vršio službu pošte meštra. Pokojnik je bio mitoljubiv tako, da su nije nikomu nit najmanje zamjerio, zato ga je svatko stovao. Svi dobro misleći Lovranoci željeli su, da ga nakon njegove nesgle smrti nasliedi koi u službi. U to ime pošla je pokojnikovu udova u Trati, te pudastrla slavnom ravnateljstvu pošta dotičen molbu, podpisanu od mnogobrojnih pokojnikovih štivaljca. Na za čudo upravo oni, kojim je pokojnik bio najvjerniji prijatelj i član njihovoga društva, veselili se, što je ravnateljstvo imenovalo unatač svomu obćedanju, da će se pobrinuti, kako bi se kćeri nesretno udove pudilielo službu na pošti u Lovranu, upravo oni, velju, veselili se imenovanju Boniamina Battostina. Vidi se otdud, kakvi su to ljudi. „T a n o k i e.“

Iz Kastavčine pišu nam dne 28. t. m. Tožko da ima naroda, koji veselije slavi krđanske blagdane i razne druge svetkovine, nego li to čini hrvatski narod po svih svojih zemljah, imenito u Istri. Dosta je doći o Božiću, o Uskru, na Tjelovo, na Ivanje i Petrovo među narod kam u drugo, a na dan zahtinika crkvanoga u pojedina mjestu, da se o tom osvjeđoči. O tom se uvjeriti i kod primanja svetotajstva, osobito pako kod krsta, prilikom sv. reda, kod misle mise i kod ženitbe. O tomu svemu, i upravo u Istri, pisali su u svoje vrijeme najprikladnije članke i inoroditi, i sami Talijani. O tom pisalo se je u novije vrijeme i u djelu „Austro-Ugarska u riečih i u slikah“. Opaša se to i kod svake prve svete mise, bilo gdje u Istri među Hrvatima: opazilo se je to u najnovije vrijeme u Vrbnici i u Rukavcu, a opazilo se je također prošloga tjedna kod vjenčanja Teroze Osojnjak „Gajanić“

se Josipom Grgurinom, koje je „Naša Sl.“ već u prošlom broju spomenula.

Vedina naših vjesta se dva put u godini, a Katarinini i o pokladah, čuda se vidi, vesolja: po svih županijah, obćine obćine kaštavske. Ali ima ih, koji se vjenčaju i druga, kako im to okolnosti dopuštaju, ali sa to a ne manjom slavom. I čestito obitajli Grgurina i Osojnjak proslavili su vjenčanje svojih članova najsvotije, i držed se starih hrvatskih obćaja, udeleženi ponekle po napredujućemu duhu vremena. Pošto se je dan prije odpravilo vieno nevjestično pod kriv njezinoga zarudnika, sabrala se je mnogobrojna svatja mladočestuje u kući njegovih roditelju, te se pogošćena odputili u kuću nevjestice, zaokružene već sa njezinom svatjom; također pogošćenom. Sva svatja zajedno, 70 na broju, odputila se je pnda u župnu orkvu u Kastav, i to sve na kočijah, u najljepšem uresu, sva okićona sa oviedem i hrvatskimi vrpčami. Recimo pravdo: došla je kasno, oko jedne ure, ne pripisanjuđ pako krivnje niti radešim obitajlim-niti novovjedenikom. Kriv je obćaj, koj se je ovo zadnje doba kod nas vrucko; ali koji nebi smio dalje trajati. Takovo vjenčanje obavi se bez sv. mise, a traje međaš jedva pet minuta, te već sama ta kratkočnost kao da umanjuje svatost i znamenitost svotoga i znamenitoga čina. Mnogo bi ljepše bilo, da se obavlja taj čin, kao što se je obavljao do nedavna, okolo 9. n. najjađe 10. ure, uz sv. misu. Onda bi se i obrubi u kućah nevjestice i mladočestuje mogli shodnije raspoređiti. — Iza vjenčanja obćajalo se je pred gradakimi vratih kruha, zaplesalo se pod lozom hrvatski, zapjevalo se hrvatsku himnu, te zasjeo u kočije i odvezao za prešet u Opatiju, u prostorije hrvatske „Zore“. Kako već u u Kastru tako i putem, a na Voloskem, i u Opatiji, bečalo se je slatiće u one, koje se sastajalo, a koji su svatju svođe pozdravljali. U prostorijah „Zora“ pozdravili su svatju predaješniki iste, gosp. Ivan Blamin i drugi opatjki rođoljubi, a svatja se je tu malko ohladila raznim napoji i zapjevala njekoliko hrvatskih pjesama, te zasjeo opet na kočije i odvezla se svajajedno u liepo okrašenu i hrvatskimi vrpčami okićenu kuću drakešne nevjestice. Tu je zasjeo sa obilat i ukusan stol i gostila se, razgovarala i šalila i nazdravljala te pjevala negdje do 9. ure. Posle nauka i blagoslova roditeljskoga na novovjedeni par, odputili su se svi u svirku i pjevanje k mladočestuju, u kojega kući i okolo nje sakupilo se je mnoštvo rođjaka i susjeda. Posle nagovora veledašnog gospodina župnika broskoga, Rajmunda Jeluzića, na pragu kuće, gdje su željno oćekivali roditelji, svoga sina, naniše se u njegovom odabranicom, i pošto su se izljubile majka i nevjesta, to sva svatja unia u kuću, bili su pogošćeni mnogobrojni susjedi, dočita su se svatovi što posjeli u dvoranu za pivovanje, hrvatski okrašenu, što išla plesati, da se pak sva zajedno zasjednu za bogat večeru, za vrijeme koje se je opet pjevalo, nazdravljalo, aviralo i veselilo. Drugoga dana raznašlo se je kolaićo rođbini i susjedom na našem starom obćaju, a prama večeru zasjeo se opet za obilat večeru. Kod te večere izreklo se je liepih zdravica, među ostalimi i na društvo sv. Cirila i Metoda za Istru, za koju je dao mladočestjuja 100 for. i tim posta član utemeljitelj, te sa koju se je sabralo među svatovi 100 kruna. To je liep primjer, koga valja nasliedovati među se svojih silah. U obća pako ne može se nego pohvaliti i mladočestju i nevjesticu i njihove roditelje, što su se držali starih hrvatskih obćaja, i što je sva svečanost imala čiste hrvatske značaj. Knorovali su čestiti obćinari Vjekoslav Klinkala i Mato Kundić, a među pozvaniti bili su i zastupnici naroda Spiničoi i Meudić, župnici Jelušio, Puđ, Vodička, te i jedan trgovac iz Bosne, čestit Hrvat. Obćajnik je rekao: „Naša Sl.“

usroč. Niko Linić, sa svojom drugaricom, koja se s ponosom nazivlje: Constantosa Giovanović vodova Romadjaer ili Rambodjaer, pokušao je, da ovdje provarom ukrado nešto robe u trgovca; zatim se prošloga mjeseca predstavi sveđeniku, javljajuđ mu, da je nekak doktor Ivica Mangera, poznatoga spljetkoga odvjetnika, i da ido u Spljet; nu pošto mu nestalo novica, molio je sveđenika, da bi mu uzajmio 40 lira, koje će poštom vratiti netom stigne do svoje majke, sestraz gorespomenutoga dra. Mangora. Patriotizam i obzir na dobro poznatoga dra. vrlo uplivaše na srdce sveđenika, i no misleđ ni iz daleka na himbu djaka, kojemu se činilo, da je vidio vedkrat u Spljetu, drago volja mu dade 40 lira. Suvise izruči mu 80 forinta, umotav je u zavitak na njegove oči, da bi jo dostavio prijatelj u Spljetu po naslovu. — Pošlje desetak dana eto opot toga smrada k sveđeniku, dokazujuđ, da je sarovo u Mljetoih dva rođjaka, i to uprav dva sina svojega strica dra. Mangara, i da su ga sa sobom odmarili, kao što je to često među mladjarjom, da da su pošli u Rim, gdje je potrebno, nove, pa im ima čim bi nastavio svoje putovanje, i da prosi još 20 lira. Onaj omotak sa 80 for. da jo izružio rođjaku, da je ponese naznačenomu prijatelj u I. do povjerovala sveđeniku; a kako nebi povjerovala tako profrganjo spletki! Nadodade mu još 20 lira. Ukupno dakle dobi lopov najmanje 120 lira. To je bilo na 27. julijs. Kad sutradan u jutro donosa sveđeniku poslužnik trga okolo kavane Pedrocci li list, kojim onaj prijatelj iz Spljeta, komu tobož bijaše odpravljeno ono 80 for. javlja sveđeniku, da je stopro došao, i da je umoran od puta, s toga da čo doći pošlje podne u 4 sata do njega, a ne imajud talijanskih novaca, međutim da mu pošalje 100 lira po istomu poslužniku. Sveđenik sluteč, da prijatelj nije za stalno u Padovi, i da je pismo skrivljeno i padinjeno, odgovori poslužniku, da reče onomu prijatelj, neka dođe glavom primiti ono, što želi. Došlo se do snanjs, da pisatelj onoga lista bijaše Niko Linić, koji vidio, da mu nije išlo za rukom da posevoji, što mu je trebalo, i bojed se, da go redarstvo ne ugrabi, digno se i pohbežo onu isti večer, jer sutradan, kad ga tražili, nije ga već bilo.

Dobro biste učinili, gosp. uredniče, da i ovo tiskate, da se već jednom stane na put tomu slovoru, da i druge ne prevrta; valjalo bi ga odmah zatvoriti, a ne samo meštom natjerati, kako to Vi kažete (čujmo, da je taj lopov prevario u Beču više naših zastupnika. Op. uređ.)

Iz Riekie pišu nam dne 27. t. m. : Današnji naše novinoe objelodanile naših štitalarstava, kojim se zabravjuo pomoreka utrkivanja ili regate i svekolikim naradene za 3. septembra ovdje na Rieci, i to radi kolere, koja se pojavila na više mjestu u našoj monarkiji. Ta naredba dijelovala je na naše iradentaste, kao da bi se ih bilo polilo mrazom vodom. Nu da pokušaju kakvi su junaci, potakoiće odbor za svetkovine, rieček planince, filarmonice, drame i kanotiere, da ulože prosjeđ proti zabrani na ministarstvo, jer da ne ima kolero niti je mogla ikakva bolest izazvati spomenutu zabranu. Ta zabrana boliti će najviše naše iradentaste, to jest Trčane, Istrane, Geričane, Zadrane i Trentince, koji bijahu odlučili doći ovamo na hiljade, jer su naš planinci (italijanski) pozvali rimske planince, da prisustvuju regatu, te sva ta vriedna goispetva odlučioe priroditi skupno imponantnu demonstraciju — u kojim misliu i duhu, to smatno. Svo jo bilo pripravno, kako treba da bude.

Rimljani planinici, pozvani na regatu, kod koje bi bila sudjelovala sva trčanska društva, pripravili su barjak na dar pobjeditelju. Što bi bio sva značilo taj barjak? Kakvo li svetloje za sretnoga pobjeditelja — austrijekoga počasnika!!

U kazalistu imalo se je deklamirati pjesmu, kojom je opjevan „Ulaz talijanske vojske u Rim! — Sastavili su za tu priliku „valcoer“, koji nosi ime „Margarita“.

Orđje se je radilo iz potnih žila, da buduće svečanosti što sjajnije ispadu. Ali i sama madjarska vlada, koja ovdje silno talijanštinu na uštrb hrvatske podupire, našla je ipak za potrebno, da protjeranu iradentaku demonstraciju zabrani, bojed se valjda, da bi mogli iradentati narasti tako visoko rogovi, da ih više nebi mogla okrnjiti, kako se to nogdje drugdje u našem susjedstvu dogadja.

Drugi put javili su vam sa obćirniju. Do viedova. R o k o c . Sa otokom Krka priudnam 28. t. m. : Voleuč, gospodine uredniče! U interesu hrvatske naše stranke u Omisliju a i na

otoku, umolvavamo Vas, da na „Priporočeno“ iz Omislija i podpisano po gosp. Turatu vratite u prvi broj „Naše Sl.“ sledeće:

Tko je zdravih oćiju i neiztroženog mozga prošloga vied iz Omislija, tiskanu u br. 32. „N. Sl.“, mogao je na prvi mah vidivati, da se onajđ na n. nikoga ne napada, a najmanje na g. Turata, te je naroden izrazlog zašto ne. Njegovo daklo „Priporočeno“ potvrđuju samo ono, što se onđo narvalo, da je namo i od novog tamo zastupstva podržavana italijanština na ovoj obćini, a to svo zbog — zovimo ju tako — obćirnosti ili neodlučnosti napram čovjeku, koji sa ono mjesto nije; čovjeku, koji ne odgovara duhu razplamćene naše narodne svijesti, čovjeku, koji podržuje talijanštinu na onom obćinskoiu uredu, koj talijanštini su sa svođ svo obćina na otoku odavna otele. — Kad bi tu daklo moglo govora biti o napadanju, to bi napadanje išlo na ono inače čestito zastupstvo. Nije li tako, gospodino? — Što se tiče zasluznih gosp. Turata, porabacanih u ovom „Priporočanu“, svaki se je Omislijan morao sigurno namijati, jer su se smiljali i stranici, koji posnaju tamo odnošaje. O tom u ostalom nećemo dalje; prije svoga rad urokla, narvedenog u spomenutoj na koncu prvog dijela, a drugo, jer nam se sve njekako sustežo poro u ruci, videli se najjednom pred osobom, koja kod nas uživa podpunu i m u n i t e .“

Iz Klane pišu nam dne 23. t. m. : Današ posle podne u 3 sata upuštalo se u našoj okoliš silna oluja. Blizaklo jo i grnilo uprav strahovitio. Imadju 3 i 4 sata udario je grom u stado ovaca uz namoga pastira i to između Klane i Škalnice. Na mjestu ubijena ostalo su četiri ovoo, došim se pastiru i ostalim ovčaniti dogodilo nije. Izpod Klane, a na vrhu klana na oesti, koja vodi iz Klane na Rieku, gonio je uljak prazan voz na dva vola. Grom je udario u voz sa svojim vozou, a da je naradeno samo čuak prije udario, bio bi uoljo čovjeka i volove.

„Danica“ kulder i ljetopis knjižavnoga društva sv. Jeronima za prstu godinu 1894. dogotovljena je to se može odmah na prodnju dobiti. „Danica“ za godinu 1894. iskana jo u 40.000 exemplara, a ima 14 štampanih araka sa 7 slika. Cena „Danice“ je po komadu 25 nč, a uvjeti glavo prodaje su isti kao prošlih godina. Erod sadržaja ovoga liepoga kolodara: Prosta godina 1894. Kraljevska kuća. Kolodar. Ljetopis knjiž. društva sv. Jeronima. Izvadak iz pravila Bratovštine hrv. ljudi u Istri. 50godinijaka bukupovnanje svotoga oca papa Leona XIII. (sa slikama). Mostar (sa slikama). Kako treba saditi američku lozu u vinogradima? Krana — novi novac. Iz kraljiškoga postela. Raspikudca. Janko gro Draskovič. Spomenik velikomu pjesniku Ivanu Gunduliću u Dubrovniku (sa slikom). Kristof Kolumbo. Žigice (sa slikama). Uzgajniči djecu! Pribickovanje po Kneipovoj apoteki. Gospodarske sitnice. Pričice. Smjoišice. Kakova čo biti godina 1894! Sajmovi.

I Gesuiti e l'educazione della Gioventù nelle Dalmazia“ por Perceval Stagnohradski, ex alunno del seminario Zmajevič in Zara e del seminario diocessano in Ragusa (Fretikano iz lista „Il Diritto Croato“) Zagabria 1893.

Izet u Carigrad. Popotno črtice, spisal A. A. koro. Ponatit se „Slovenskoga Naroda“. Cena 20 novč. — Poznati slovenski pesnik i rođoljub Askero pridobivno je nedavno vrlo zanimivo črtice, u kojih jo opisao veoma duhovito vrtje izlat u Carigrad. Sada su izale te črtice u posebnoj knjižici, to je našim štitaljem preporučamo kao poučno i zanimivo štivo.

Dva forinta i sedamdeset i pet novčica stoji jedna opletna staklenka, sadržaj vjednu tri kilograma više puta odlikovanog izvratnog „la m p o n s k o g o k a“ (Siroppo di Lampone), kojeg razaišilo prouto poštom profi pouzdu G. P i c o o i i, lje-kariku u Ljubljani.

Narodno gospodarstvo.

Da ti vino bude malo mirisalo po muškataru.

Uzmi ovicia od baze, osuši ga u zraku, zašji ga po prlioi i kilogram u vroćicu od platna, tjenu a duguljastu, to ju objesi na u sredini bašte, koja može držati 18-14 hektolitara masta, koji stopram poštimlje vrioti.

Da ti ruke u vodi ne pucaju.

Zimi anonihi, a osobito radnikom ruko popucaju, otvoru se rezu, pa je neizgodno i radeći. Znaš što? Namazaj ih po malo ovaričani rakljičoi, u kojih jo malo esole osmirkove, ta ne boć se, da se ti popucati ruke.

Hoćeš li, gospodarice, da ti se kokoši potušte?

Čuvaj ih na čistim mjestu, hrani ih avaj drugi dan jednom, a piti štogod manje, pa eto ih u dvadesetak dana kao sako.

Ispravak.

U dopisu iz Kastva (orkva i škola), broj 93. „Naše Sloge“ od 17. t. mj. stoji: „Ču je koješta, s česa ne može biti pravoga napredka u muškoj školi“. Na to pita dopisani g. dopisnika, da izvoli kazati: 1. koga (koje faktore) on tu smatra krivim i 2. da konkretno navode, što se sve čuje, radi česa ne može na ovoj muškoj pučkoj školi biti pravoga napredka — budući se navedenim riječima postavlja u sumnju sudno obavljanje učiteljskih dužnosti ovog učiteljskog osoblja.

Dano iz sjednice učiteljskoga zbora muške pučke učione.

Kastav, 26. augusta 1893.

Niko Butković,
naduđitelj.

Javna zahvala.

Podpisana smatra si preugodnom dužnošću javnim se putem zahvaliti u prvom redu dičnom pjevačkom društvu „Sklađ“ iz ubavoga Bakra, što nas je u podpunom broju posjetio prigodom naše veselice dne 20. t. mj., te iz blagonaklonosti do našeg društva i milih nam gostova odpejao nekoliko milozvučnih pjesama za vrijeme programa, kao što je i kasnije zesladljivo tek naše zabave skladnim zvukovima divnog hrvatskog pjevanja. — Blagodarimo također svoj onoj gospodi posvanikom, koja se odazvala pozivu našemu, kao i onima, koji ne mogav prisustvovati zabavi, pripisala ulazninu, poimence gg: Stark Andro, kanonik u Voloskom 2 for., Polonio-Balbi, knjižar na Rieci 2 for., Puž Ante, župnik u Mošćonicah 2 for., Kundić Mate, posjednik u Francići 1 for., Laginje Mijo, župnik u Vepincu 1 for., Jelčić ud. Lovorika, trgovkinja u Kastvu 1 for. 60 nov., Srdoč Mate, radnik u o. kr. arse-nalu u Puli 1 for., Bačić Josip, posjednik na Rieci 2 for., Zamalić Joan, župnik u Voloskom 2 for. 50 nov., Mezők Jakov, kapelan u Brgradu 1 for., Jelovica Josip, radnik u o. kr. arse-nalu u Puli 1 for., Rubeša Ivan, kćmar u Rubeši 1 for., Bakardić Josip, posjednik u Spinčići 2 for., Dubrović Frano, notar u Voloskom 1 for. te svim onim, koji preplatili ulazninu. Srdacna hvala vriednim našim djakom, koji izvedoše program zabave nad svako

očekivanje, te čestitim kastavskim gospodjicam, koje nastojahu oko uređenja plesona. Posebna pako hvala vrlom našem članu gosp. Robertu Vlahu, koji se toliko trudio i staro oko uređenja pozorišca, koju je uprav majstorski preouradio i izkital! Konacna hvala našem sabavaom odoboru, te svima i svakomu, koji budu što doprineo, da je ova naša zabava onako liepo izpala.

Od srca svima hvala!

Od upravo „Hrvatske Čitaonice“

Kastav, dne 23. augusta 1893.

Prodajnik: Tejnik:

Anto Dukić. Vinko Rubeša.

Objava.

Upisivanje u o. kr. pripravnicu za učiteljsku u Kastvu obavila se sa dne 15. septembra t. god. Učenici i učionice, koji su dovršili najmanje 13. godinu i pučku školu, ter žele stupiti u pripravnicu, neka denuo kretni list i svjedočbu škole, koju su polasili. Siromašni i marljivi učenici, koji idu svršstkom školske godine polagati ispit na učiteljsku, dobivaju državnu podporu.

Dne 16. septembra je sv. mica za učenike i tada počme redoviti p. duka. Tko se prijavi kasnije od 15. septembra neće biti višo primljen.

Ravnateljstvo o. kr. pripravnice.

Kastav, dne 31. augusta 1893.

Listnica uredništva.

Gosp. dopisniku iz Yrbnika. Odužili smo svrsto neđa i više mjesta u listu daljnji polemika. Čitatelji šul su jedno i drugo svono, te tko pozna tamošnje okolnosti, znači de tko ima pravo a tko krivo. Ako je što nezdrava, neka liče oni, koji to mogu i koji su dužni narodna rano liečiti. Nama bijaše dostatno na te rane svratiti pozornost.

Voleb. g. O. Fr. D. u P. Onaj nerotnik neima oca ni stana pribivališča. Hođio se na medli rječko-kastavskoj u selu Riečini. Proharsu školu lopotvino, klat se po svietu od nemila de nečega varajati i silopod gdjejed se dađe. Nođa bi o njemu štogod znao redovno na Rieci, gdje je najprije pošeo varati i krasiti. Srdacna vam odzdrav!

Gg. Dopisniku iz Lovrana, Kanfana, Prastine, Voloskog, Baške i. t. d. molimo, da se strepe do budućeg broja.

Listnica uprave.

Uplatili su nadalje za „N. Sl.“ G. M. Kastav f. 20. C. k. kot. šk. v. Koper (oglas) f. 2. T. M. Poklon f. 2. C. J. Dobrinj f. 1. M. J. Brgud f. 2.50. K. A. Dobrinj f. 2.50. P. L. Budinčina f. 5. M. J. Kleka f. 2. V. J. Korbuno f. 2.50. K. E. Filipin f. 2.60. Battara Trst (oglas) f. 10. B. Antunij Trst (oglas) f. 18. D. J. Rieka f. 1. G. A. Nabrežina f. 1. E. S. Brašč f. 2.50. K. V. sv

Matej f. 2.50. J. J. Brinje f. 1. B. L. Krišić f. 1. R. M. Malinaka f. 2. M. E. Dubašnica f. 2.50. P. P. Luopoglav f. 2.50. (Šiljed.)

Dva djaka

primila bi jedna slovenska obitelj u Trstu na stan i hranu. Uvjeti vrlo povoljni. Prijaviti se valja: Piazza S. Giovanni br. 2, IV, trata 10.

Svršeni pravnik

sa tri državna izpita, vješt hrvatskomu, talijanskomu i njemačkomu jeziku, traži službu kod odvjetnika ili bilježnika. Poblisu obavještuje uredništvo „Naše Sloge“.

Štreljke i sumpornjače za trte inženira Živica.

mlini i stiskalnice za vino, sisaljke ili pumpe za svaku porabu, cievi svake vrsti i pipe, motori (stroji za gonjenje drugih strojeva) na paru i sa petrolejem, te svakovrstne druge strojeve i sve potreboće za iste 7

dobiva se uvijek u skladišču tvrdke

Schivitz & Comp. (Živic i drug.)

Via Zonta broj 5 u Trstu.

Ernest Šverljuga

brijač

ulica Stadion br. 1, Trst,

preporuča se 20-12

p. n. slavenskoma obćinstvu Trsta, okolice i bližnjih istarskih mjesta za blagohotan posjet.

Železnato vino

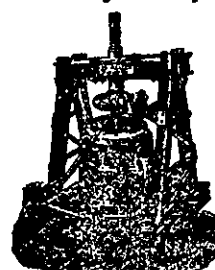
prilavija G. Piccoli, lokar v Ljubljani.

U temu vina je raztopljeno želozo tako, da je more probavljati tuđi najslabiji žolodac, radi česar je rabijo z najboljim vepohom osobe u nezadostno krvjo, kakor iudj tako, ki so ozlabeli vlad bolozni.

Ne more se zatoroj zadostno priporediti materam, katerim je mnogo do zdravja svoje dece. Bladi, mrkari otroci, in sploh taki, kateri izgledajo bolno, so valod nezadostne svojo krvj vadno boljo povrženi otroškim boleznim ter tuđi laglje na 7 njih poginjo ali pa jih zmorajo mnogo tekarnejše, nego zdravi in kropki.

Valed raba tega vina okropi žolodac; množi se tok, prabavljanje je lahko, množi se v naše hrano tolikanj potrebna krvj ter vđobi se sveža barva, koja znači zdravo. — Cena staklenici for. 1. — Veđe staklenice f. 1.60. Zunanje naročbe izražju se točno proti poštnom povzetju. 12-4

Svi strojevi za poljodjelstvo, vinarstvo i vino iz voća!

Mlatilnice, vitelje, trieri, mlinci za dišćenje žla, strojevi za rezanje krme, samoradni strojevi proti peronospori, tiskaonice za vino, siljke i voće; mlinoi za voće; predmeti za konobe; sisaljke za sve potrebe, kano što svi strojevi za poljodjelstvo, vinarstvo i predijanje vina iz voća — razaslije najnovijeg i najboljeg sustava:

IG. HELLER u BEČU 20-10

2/2 Praterstrasse N. 78.

Bogato ilustrirano kataloge u hrvatskom, njemačkom, talijanskom i slovenskom jeziku

šalje badava i franko.

Najpovoljniji uvjeti, jamstvo i pokus.

Opetovano obaljene cieni! — Preprodavači dobiju popust.

Poziv na predbrojku i predplatu

Da se udovolji neobhodnoj potrebi, spremna se već za dežuću godinu 1894. narodu krasan, obilat, bogato slikami urešen kalendrar, kojemu će biti naslov:

„BOG I HRVATI“

Kalendar „Bog i Hrvati“ u obliku velike četvrtine arka, sadržavat će uz kalendarij za sve vjeroizpovijesti, uz gospodarska i kućna pravila, uz prostor za poslovne bilješke, obilat zabavnim, šematiziranim, sajmovnik, adresar obrtnika i trgovaca u Zagrebu, bilješke za poslovodje i za promet i t. d.

Nu osobitost ovoga kalendara bit će njegova nepristrano sastavljena, prebogat s slikami urešena slika života hrvatskoga naroda u godini 1893., u kojoj su se neodvisne a umne sliis naroda sjedinile na temelju hrvatskoga državnoga prava; u kojoj je narod za kulturnom polju, na tom svestištu svih prosvijetljenih ljudi, baš ove godine slavio dostojna dalako većih i moćnijih naroda, dočim je razgrabio u manje od osam dana do 100 000 knjiga slavne nam „Hrvatske Matice“, prenio kosti njenog neumrlag utemeljitelja Janka grofa Draškovića presjajnom manifestacijom; posveto i otkrio spomenik slavnom Gunduliću načinom u nas neviđenim, a u zagrljaju bratskom.

Sve to predocii će u vjernoj slici i obširnim opisom naš kalendar, a k tomu urediti će se naš kalendar likovi zaslužnih muževa.

Dalnja osobitost kalendara „Bog i Hrvati“ bit će njegovanje pažnje prama braći Muhamedove vjere, te će taj dio obraditi braća iz Bosne. Nadanje doniet će kalendar „Bog i Hrvati“ i vjernu sliku života slavenske nam braće u godini 1893., a osvrtni će se dostojno i na ine narode.

U zabavnom dijelu priobit će kalendar „Bog i Hrvati“ zabavne, pjesničke, šaljive i poučne sastavke. Ovakav poduhvat iziskuje velike žrtve i s toga se obraćamo najučtivije na slavno obćinstvo, da ga podupre predbrojkom i predplatom, da kalendar „Bog i Hrvati“ uzmogne nadkriti, a ne samo dostići sjajno uređene slične kalendare. I poradi oprediečenja naklade treba da se znadu predbrojnicu.

Ciena kalendara „Bog i Hrvati“ bit će 10 novč., a izaći će na vrijeme u rujnu tekuce godine.

Imajmo na umu, da je često kalendar dina knjiga u priprosto ali poštenoj kući, pa da treba da bude vjerna našem gestu

„Bog i Hrvati“

Naklada kalendara „Bog i Hrvati“

Margaretska ulica 6 u Zagrebu.